



ДРЖАВНА  
РЕВИЗОРСКА  
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА**  
**Министарства заштите животне средине по ревизији**  
**сврисходности пословања**  
*„Ефективност мера за заштиту вода од загађивања у циљу унапређење*  
*квалитета воде (ЦОР 6.3)“*



Број: 400 - 447/2023-04/56  
Београд, 19. април 2024. године



**Садржај:**

1. УВОД .....	2
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА.....	3
ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана .....	3
2.1 Подаци о статусу активности у годишњим извештајима о спровођењу Акционог плана Стратегије не одражавају адекватно статус реализације капиталних пројеката који су њима обухваћени и њихов допринос резултату на нивоу мере којој припадају 3	
2.1.1 Утврђивање квантитативних вредности индикатора активности на годишњем нивоу .....	3
2.1.2 Одређивање статуса активности приликом извештавања о реализацији активности Акционог плана за спровођење Стратегије.....	4
ПРИОРИТЕТ 3 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно препоруке по којима је потребно поступити у року до три године .....	4
2.3 Правни и институционални оквир заштите вода од загађивања.....	4
2.3.1 Нису донета сва прописана подзаконска акта од значаја за одређивање потребног степена пречишћавања комуналних отпадних вода, а поједине одредбе постојећих се не могу применити због недостатка планских аката.....	4
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА .....	6



## 1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Ефективност мера за заштиту вода од загађивања у циљу унапређење квалитета воде (ЦОР 6.3)“ број: 400-447/2023-04/44 од 20. децембра 2023. године Државна ревизорска институција је навела налазе на основу којих је закључено да иако Република Србија напредује у остваривању потциља одрживог развоја 6.3, за реалну оцену ефикасности мера и активности заштите воде од загађивања у циљу унапређења квалитета воде потребно је унапредити њихово планирање и обезбедити адекватно праћење и извештавање о оствареним резултатима.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Државна ревизорска институција је од субјеката ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Министарство заштите животне средине је у остављеном року од 90 дана доставило одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице - министарка.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.



## 2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

**ПРИОРИТЕТ 2 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно препоруке по којима је потребно поступити у року до годину дана**

**2.1 Подаци о статусу активности у годишњим извештајима о спровођењу Акционог плана Стратегије не одражавају адекватно статус реализације капиталних пројеката који су њима обухваћени и њихов допринос резултату на нивоу мере којој припадају**

**2.1.1 Утврђивање квантитативних вредности индикатора активности на годишњем нивоу**

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Акционим планом за спровођење Стратегије за исте или сличне активности утврђени су различити показатељи учинка. Показатељи учинка који су утврђени Акционим планом углавном се односе на изграђеност објеката. Међутим, њихове циљне вредности за праћење степена реализације активности на годишњем нивоу утврђене су само за две од укупно шест активности чије је планирани рок за завршетак након 2021. године, што утиче и на могућност праћења и објективну оцену остварених резултата на годишњем нивоу. За активности чији је планирани рок за завршетак након 2023. године, односно након истека акционог плана, није одређена циљана вредност показатеља на крају периода важења акционог плана (Налаз 2.3).

*Министарству заштите животне средине дали смо препоруку да предузме мере за утврђивање квантитативних вредности индикатора активности на годишњем нивоу у складу са планираном динамиком имплементације капиталног пројекта изградње, реконструкције или доградње постројења за пречишћавање отпадних вода и канализационе мреже, у циљу адекватног праћења динамике спровођења активности.*

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство заштите животне средине је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана у коме је наведено да ће у наредном периоду Републичка дирекција за воде ће организовати састанак Радне групе за израду Предлога акционог плана за реализацију Стратегије управљања водама на територији Републике Србије за период од 2024. до 2026. године, на коме ће се представници институција тј. чланови Радне групе усагласити око утврђивања квантитативних вредности индикатора активности на годишњем нивоу у складу са планираном динамиком имплементације капиталног пројекта, а како би се адекватно пратила динамика пројеката.

Као одговорно лице за спровођење планираних мера исправљања одређен је помоћник министра надлежан за Сектор за међународну сарадњу, пројекте и климатске промене, а предузимање мера исправљања планирано је за други и трећи квартал 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.



## **2.1.2 Одређивање статуса активности приликом извештавања о реализацији активности Акционог плана за спровођење Стратегије**

### **2.1.2.1 Опис несврсисходности**

Министарство заштите животне средине обезбедило је податке у циљу праћења тока појединачних пројеката и извештавања о реализацији активности. Због коришћења различитих показатеља учинка, изостанка годишњих циљаних вредности планираних активности и различитог поступања приликом оцене оствареног резултата, за део активности статус исказан у годишњем извештају о спровођењу Акционог плана Стратегије не одражава адекватно стварни статус реализације капиталних пројеката који су њима обухваћени, односно њихов допринос резултату на нивоу мере којој припадају. У годишњем извештају о спровођењу Акционог плана Стратегије управљања водама за 2022. годину, активности је додељен статус „завршена“ иако за изграђене објекте није прибављена употребна дозвола, због чега исказани статус ове активности не одговара стварном статусу реализације капиталног пројекта на који се односи (Налаз 2.3).

*Министарству заштите животне средине дали смо препоруку да приликом извештавања о реализацији активности Акционог плана за спровођење Стратегије, статус активности утврђује на основу реализованих активности и у односу на утврђене индикаторе, узимајући у обзир и прописани обухват фазе имплементације капиталног пројекта.*

### **2.1.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање**

Министарство заштите животне средине је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана у коме је наведено да ће у наредном периоду Републичка дирекција за воде организовати састанак Радне групе за израду Предлога акционог плана за реализацију Стратегије управљања водама на територији Републике Србије за период од 2024. до 2026. године, на коме ће се извршити усаглашавање индикатора у односу на које се поред реализованих активности утврђује статус активности, као и показатеље учинка.

Као одговорно лице за спровођење планираних мера исправљања одређен је помоћник министра надлежан за Сектор за међународну сарадњу, пројекте и климатске промене, а предузимање мера исправљања планирано је за други и трећи квартал 2024. године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

**ПРИОРИТЕТ 3 - Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана, односно препоруке по којима је потребно поступити у року до три године**

## **2.3 Правни и институционални оквир заштите вода од загађивања**

**2.3.1 Нису донета сва прописана подзаконска акта од значаја за одређивање потребног степена пречишћавања комуналних отпадних вода, а поједине одредбе постојећих се не могу применити због недостатка планских аката**

### **2.3.1.1 Опис несврсисходности**

Савезна Република Југославија је 30. јануара 2003. године ратификовала Конвенцију на заштити и одрживом коришћењу реке Дунав. За спровођење ове конвенције формирана је Међународна комисија за заштиту реке Дунав (ICPDR), са



седиштем у Бечу, чији је Република Србија пуноправни члан од 2003. године. У оквиру ICPDR-а, 2009. године израђен је први План управљања водама за слив реке Дунав (за период 2009–2015. године), док је 2015. и 2021. године урађено његово иновирање у оквиру шестогодишњих планских циклуса. Поменути Планом, дефинисано је да цео слив реке Дунав представља осетљиво подручје, у складу са захтевима Директиве Савета 91/271/ЕЕС од 21. маја 1991. године о третману комуналних отпадних вода, а све у циљу заштите Црног мора од еутрофикације. У складу са тим, све земље на сливу реке Дунав би требало, а чланице Европске уније имају обавезу, да спроводе строжије пречишћавање комуналних отпадних вода у односу на секундарно пречишћавање, за све агломерације веће од 10.000 ЕС.

Важећа Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање не уређује обавезу спровођења строжијег пречишћавања комуналних отпадних вода пре испуштања у подручја осетљива на нутријенте, укључујући и подручје подложно еутрофикацији, за све агломерације веће од 10.000 ЕС (Налаз 1.1).

*Министарству заштите животне средине дали смо препоруку да предузме мере у циљу припреме и достављања Влади на усвајање предлога допуне подзаконског акта којим се утврђују граничне вредностима емисије за воде које се после пречишћавања испуштају из система јавне канализације у реципијент, ради стварања предуслова за потпуну и јединствену примену обавеза спровођења строжијег пречишћавања комуналних отпадних вода пре испуштања у подручја осетљива на нутријенте, укључујући и подручје подложно еутрофикацији.*

#### 2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Министарство заштите животне средине је доставило оверен одазивни извештај у форми акционог плана у коме је наведено да је за спровођење мере наведене у препоруци из извештаја о ревизији, планирано је прво доношење новог Закона о водама чија је израда у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Након тога је неопходно и дефинисање подручја осетљивих на нитрате из пољопривредних извора и подручја осетљивих на нутријенте, укључујући подручја подложна еутрофикацији (што је планирано посебним подзаконским актима). Затим је планирана припрема измене и допуне акта којим се уређују граничне вредности емисије у воде, у оквиру рада међусекторске радне групе.

Првонадлежно министарство за припрему предлога подзаконског акта којим се утврђују граничне вредности емисије за воде које се после пречишћавања испуштају из система јавне канализације у реципијент је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

За предузимање мера у надлежности Министарства заштите животне средине одговоран је помоћник министра надлежан за Сектор за управљање отпадом и отпадним водама. Као период у којем се планира предузимање мера исправљања наведен је рок од годину дана након ступања на снагу новог Закона о водама.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.



### 3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај Министарства заштите животне средине, број 401-00-944/2023 од 28. марта 2024. године, који је на основу захтева из Извештаја о ревизији сврсисходности пословања „Ефективност мера за заштиту вода од загађивања у циљу унапређење квалитета воде (ЦОР 6.3)“ број 400-447/2023-04/44 од 20. децембра 2023. године поднео субјект ревизије Министарство заштите животне средине. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице Министарства заштите животне средине, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (акционог плана субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су планиране мере исправљања, наведене у акционом плану и описане у одазивном извештају који је поднело Министарство заштите животне средине задовољавајуће.

#### **Напомена:**

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

**Генерални државни ревизор**

---

**Др Душко Пејовић**  
**Државна ревизорска институција**  
**Макензијева 41**  
**11000 Београд, Србија**  
**19. април 2024. године**